

SPLOŠNA MATURA IZ SLOVENŠČINE KOT DRUGEGA JEZIKA (gimnazija z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju Slovenske Istre) V LETU 2012 Poročilo DPK SM za slovenščino

Vsebina

1	Struktura kandidatov	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah	7
2.2	Meje med (točkovnimi) ocenami	10
2.3	Porazdelitev dosežkov po (točkovnih) ocenah	11
3	Splošni podatki kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012	13
4	Vsebinska analiza dosežkov za splošno maturo iz slovenščine kot drugega jezika	15
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	15
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	16
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih	17
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	18
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	18
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori	19
5.1	Zunanje ocenjevanje	19
5.2	Ugovori na oceno in na način izračuna izpitne ocene	19
6	Povzetek	20
6.1	Ocena uspeha kandidatov	20
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol	20
6.3	Druge ugotovitve	20

Avtorji:

dr. Sonja Starc, glavna ocenjevalka za slovenščino kot drugi jezik

Erika Semen in dr. Gašper Cankar, Državni izpitni center (poglavja od 1 do 3 in podatki za poglavje 4)

Poročilo je potrdila podkomisija za slovenščino kot drugi jezik na svoji redni seji.

Ljubljana, november 2012

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za udeležene kandidate v **spomladanskem izpitnem roku splošne mature** prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **vzorec SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: vzorec SM;

b) **kandidate SM** (vzorec SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- vzorec SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to o:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

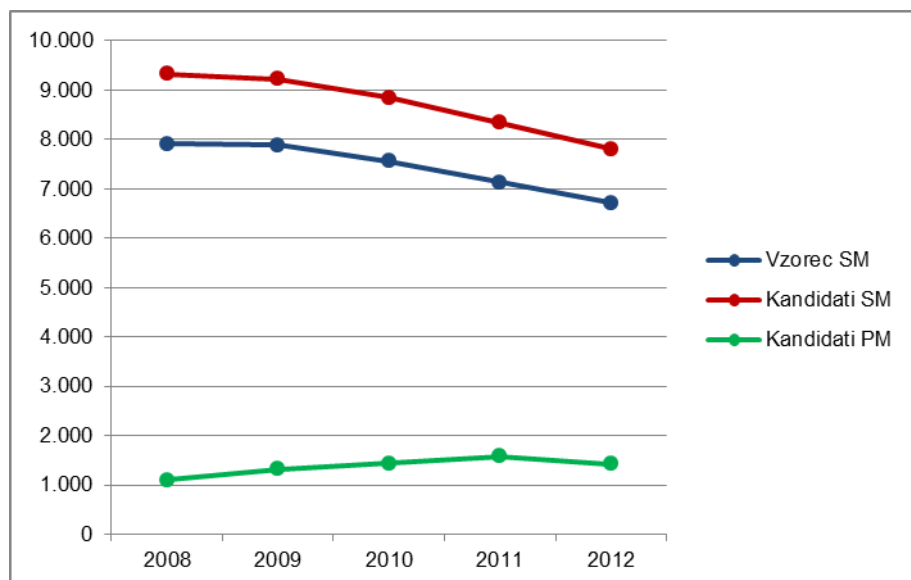
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskih izpitnih rokih splošne mature v letih od 2008 do 2012. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

Leto	Vzorec SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2008	7.910	9.333	1.111
2009	7.889	9.221	1.332
2010	7.561	8.844	1.441
2011	7.138	8.343	1.584
2012	6.715	7.808	1.428

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

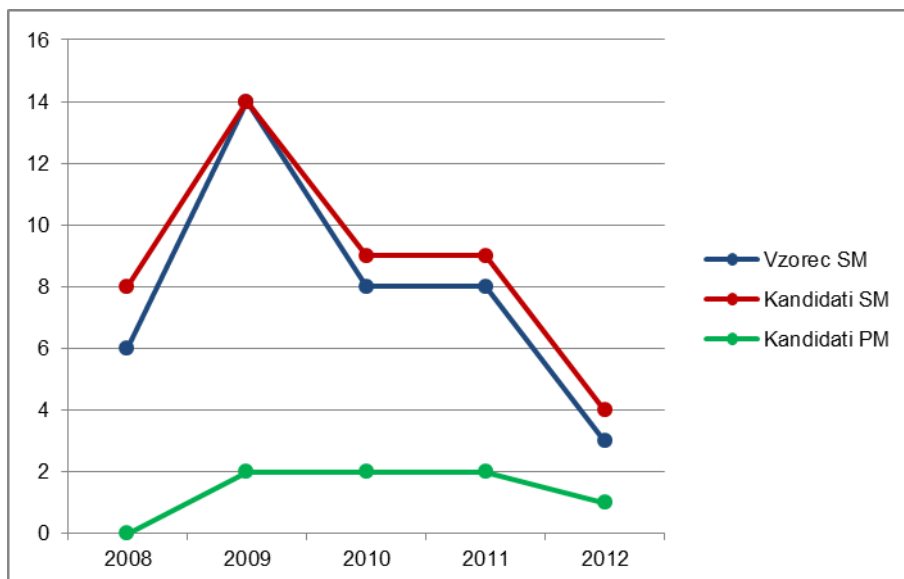
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali slovenščino kot drugi jezik v spomladanskih izpitnih rokih splošne mature v letih od 2008 do 2012. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

Leto	Vzorec SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2008	6	8	0
2009	14	14	2
2010	8	9	2
2011	8	9	2
2012	3	4	1

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

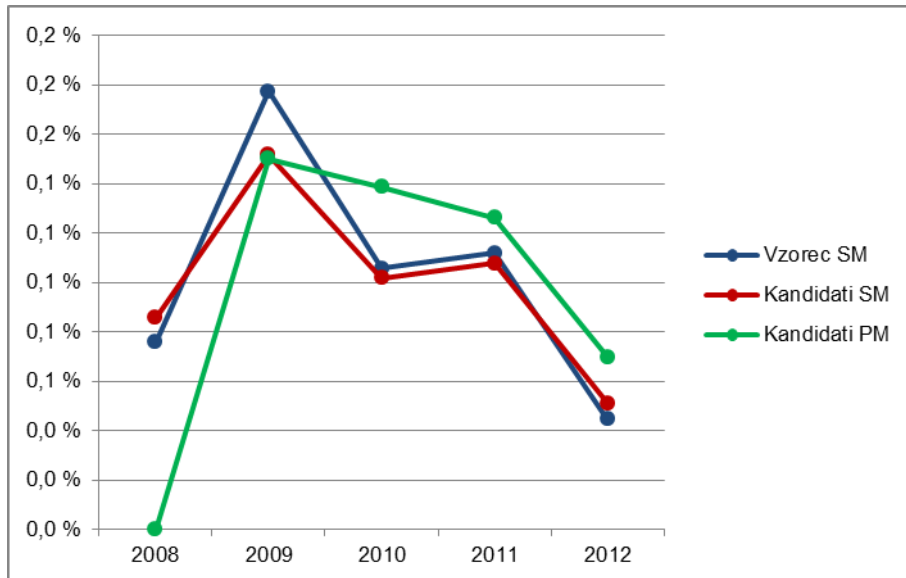

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali slovenščino kot drugi jezik (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskih izpitnih rokih splošne mature v letih od 2008 do 2012 (preglednica 1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

Leto	Vzorec SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2008	0,1 %	0,1 %	0,0 %
2009	0,2 %	0,2 %	0,2 %
2010	0,1 %	0,1 %	0,1 %
2011	0,1 %	0,1 %	0,1 %
2012	0,0 %	0,1 %	0,1 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012

Preglednica 1.3 in slika 1.3 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo vzorec SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012

	Število	Delež
Splošna gimnazija	3	60,0 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	3	60,0 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	0	0,0 %
Strokovna gimnazija	0	0,0 %
Vzorec SM	3	60,0 %
Ostali SM	1	20,0 %
Kandidati SM	4	80,0 %
Kandidati PM	1	20,0 %

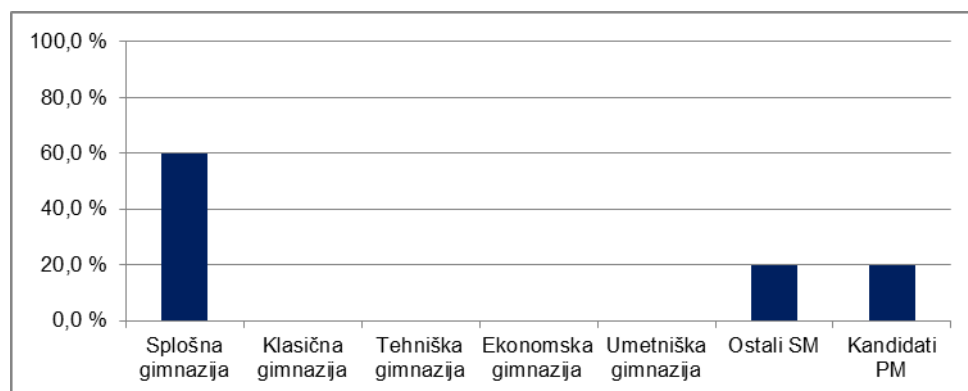
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

vzorec SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = vzorec SM + ostali SM

Slika 1.3: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah v spomladanskem izpitnem roku SM 2012 pri slovenščini kot drugem jeziku v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.2 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

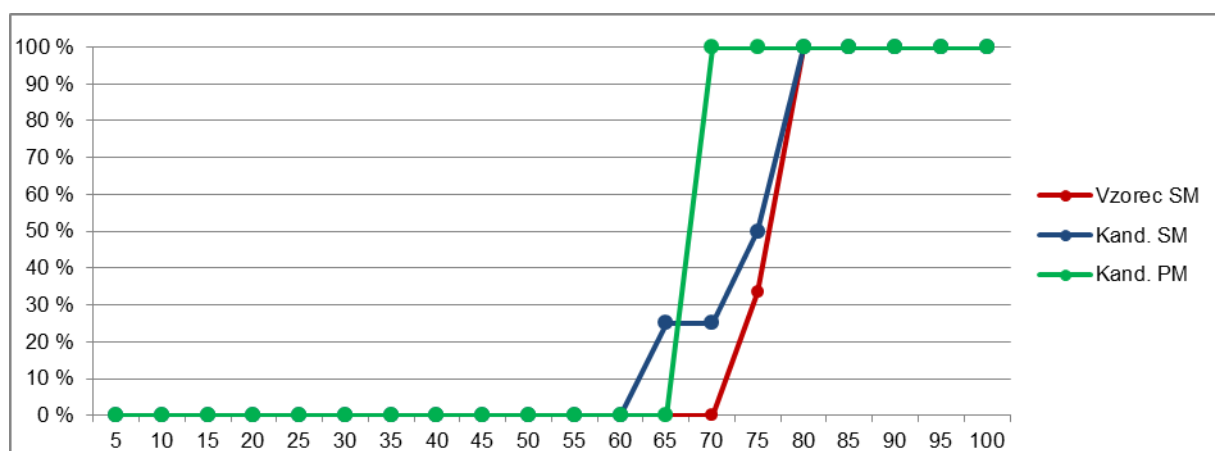
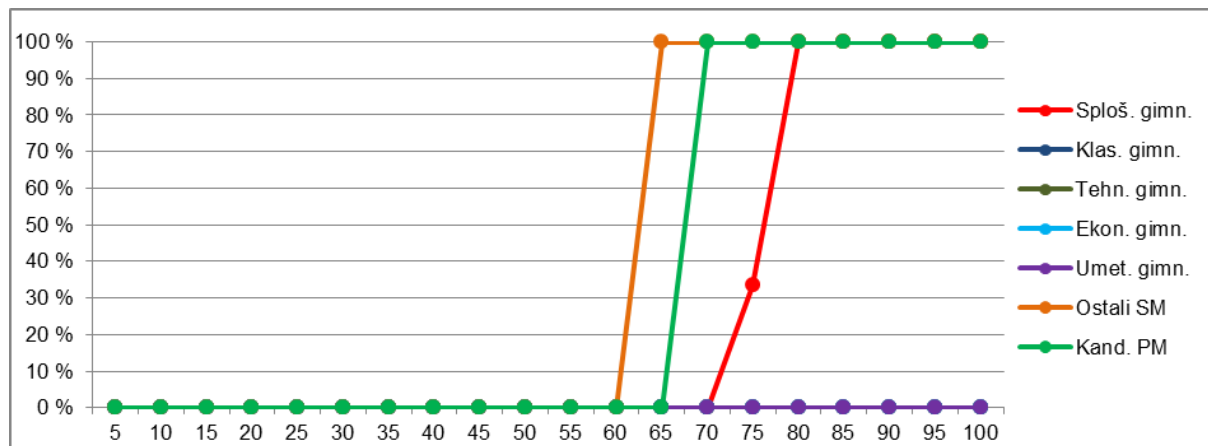
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51-55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56-60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61-65	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
66-70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
71-75	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
76-80	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
81-85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86-90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91-95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	3	0	3	0	0	0	0	3	4	1	1

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
30	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
35	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
40	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
45	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
50	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
55	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
60	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
65	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	25 %	100 %	0 %
70	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	25 %	100 %	100 %
75	33 %	-	33 %	-	-	-	-	33 %	50 %	100 %	100 %
80	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %
85	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %
90	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %
95	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

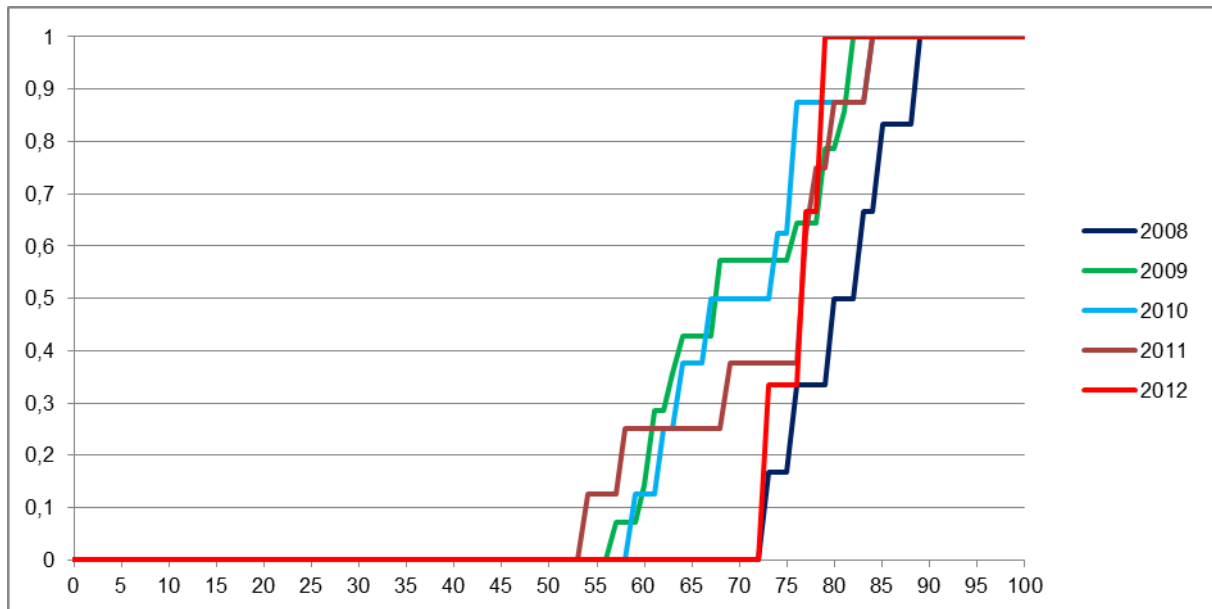
2.2 Meje med (točkovnimi) ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2008 do 2012, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za vzorec SM, na katerem se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami v zadnjih petih letih

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2008	50	60	70	82
2009	50	60	70	82
2010	50	60	70	82
2011	50	60	71	82
2012	50	61	72	83

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – vzorec SM

2.3 Porazdelitev dosežkov po (točkovnih) ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah v spomladanskem izpitnem roku SM 2012 pri slovenščini kot drugem jeziku (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.2 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

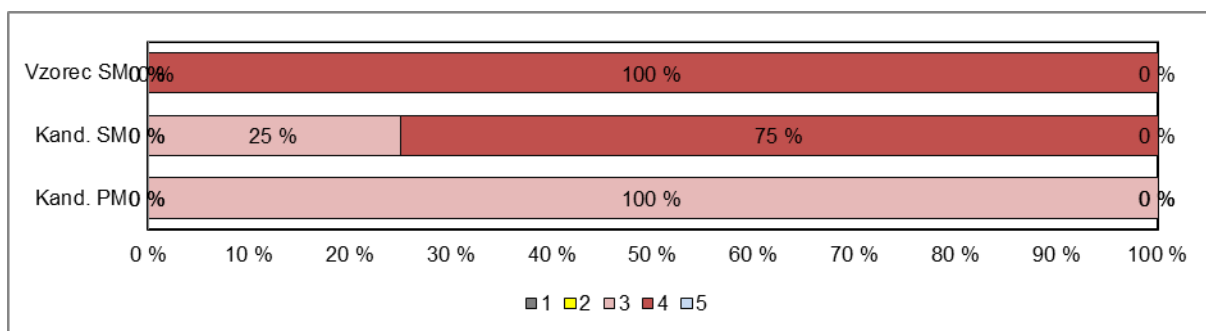
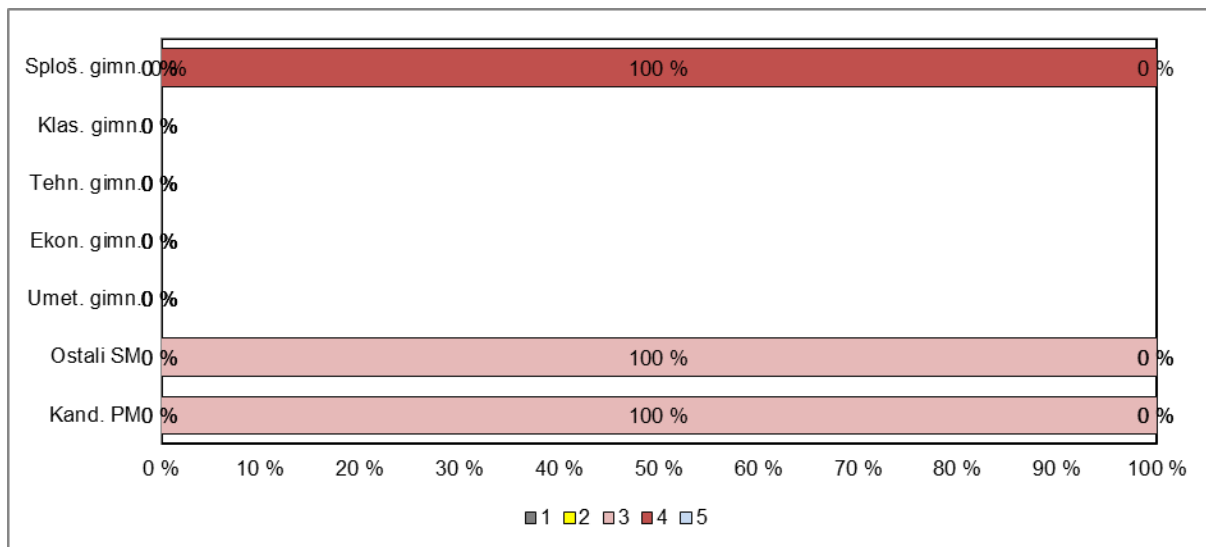
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
4	3	0	3	0	0	0	0	3	3	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uspešni	3	0	3	0	0	0	0	3	4	1	1
Skupaj	3	0	3	0	0	0	0	3	4	1	1

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
2	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
3	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	25 %	100 %	100 %
4	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	75 %	0 %	0 %
5	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %
Uspešni	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %
Skupaj	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

3 Splošni podatki kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) kandidatov, ki so opravljali izpit SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012.

Preglednica 3.1: Splošni podatki kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2012

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	3	0	3	0	0	0	0	3	4	1	1
Povprečni splošni uspeh pri SM*	21,33	-	21,33	-	-	-	-	21,33	19,00	12,00	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,67	-	3,67	-	-	-	-	3,67	3,50	3,00	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,67	-	3,67	-	-	-	-	3,67	3,50	3,00	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	4,00	-	4,00	-	-	-	-	4,00	3,75	3,00	3,00
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	4,00	-	4,00	-	-	-	-	4,00	3,75	3,00	3,00
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	76,33	-	76,33	-	-	-	-	76,33	73,25	64,00	68,50
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	77	-	77	-	-	-	-	77	75	64	68
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	3,06	-	3,06	-	-	-	-	3,06	6,65	-	-
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,33	-	4,33	-	-	-	-	4,33	4,00	3,00	3,00
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,33	-	4,33	-	-	-	-	4,33	4,00	3,00	4,00
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neuspešni z NP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Neuspešni brez NP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

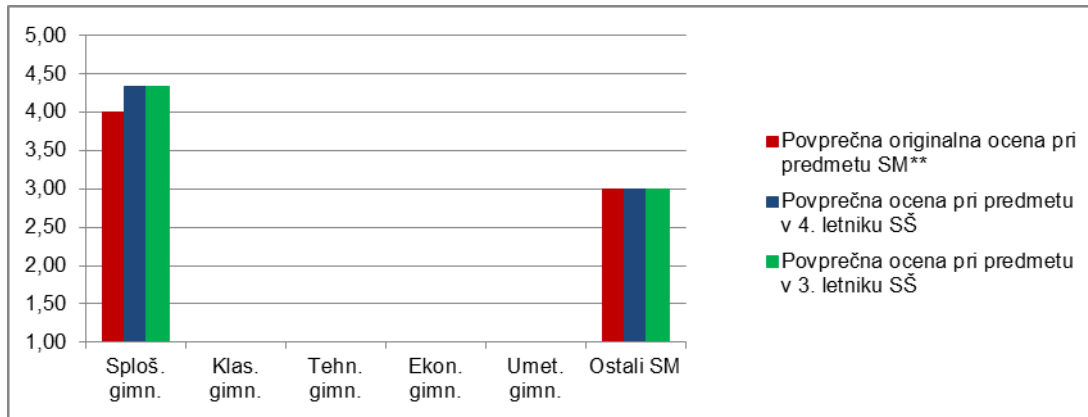
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja NP, ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

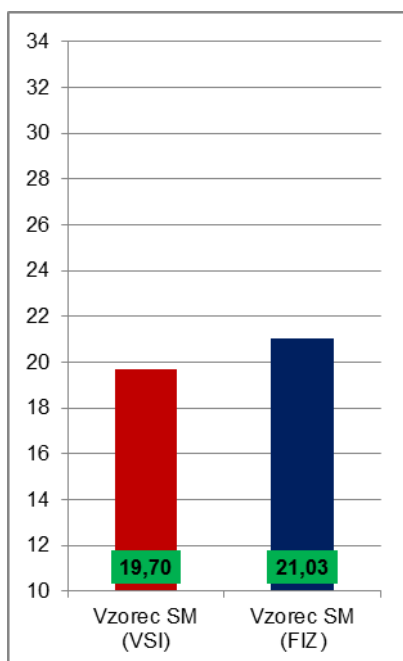
Slika 3.1.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika in povprečnih ocen pri slovenščini kot drugem jeziku v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Slika 3.1.1: Povprečne ocene pri slovenščini kot drugem jeziku

Slika 3.1.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2012 prvič v celoti opravljali splošno matura (vzorec SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz slovenščine kot drugega jezika (vzorec SM – SLI).

Slika 3.1.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri slovenščini kot drugem jeziku

4 Vsebinska analiza dosežkov za splošno matura iz slovenščine kot drugega jezika

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za vzorec SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2012.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

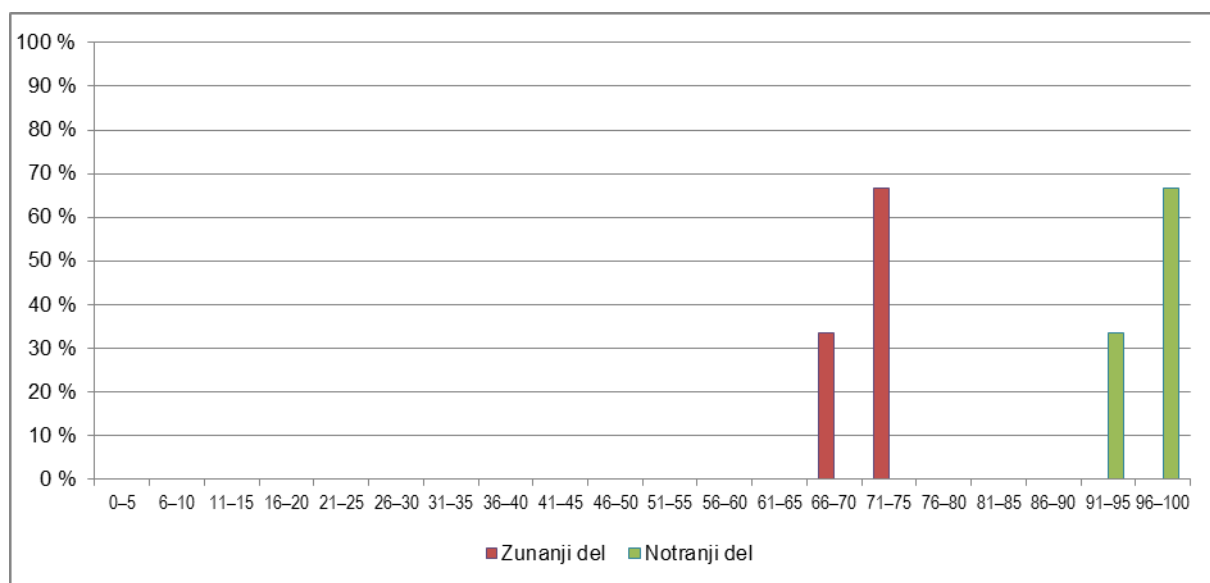
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	3	3
Povprečno število odstotnih točk	56,67	19,67
Standardni odklon odstotnih točk	2,52	0,58
Maksimalno število odstotnih točk	59,00	20,00
Povprečna težavnost	0,71	0,98

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.2 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev vzorca SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2012.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev vzorca SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	0 %	0 %
46–50	0 %	0 %
51–55	0 %	0 %
56–60	0 %	0 %
61–65	0 %	0 %
66–70	33 %	0 %
71–75	67 %	0 %
76–80	0 %	0 %
81–85	0 %	0 %
86–90	0 %	0 %
91–95	0 %	33 %
96–100	0 %	67 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev gimnazijcev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2 prikazuje osnovne statistične podatke za vzorec SM po posameznih izpitnih polah iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2012.

Preglednica 4.2: Osnovni statistični podatki

	Izpitna pola 1A	Izpitna pola 1B	Izpitna pola 2	Izpitna pola 3	Ustni izpit
Število kandidatov	3	3	3	3	3
Povprečno število odstotnih točk	8,17	16,33	7,83	24,33	19,67
Standardni odklon odstotnih točk	1,76	2,31	1,04	1,15	0,58
Maksimalno število odstotnih točk	10,00	25,00	10,00	35,00	20,00
Povprečna težavnost	0,82	0,65	0,78	0,70	0,98

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Prva izpitna pola je preverjala bralno razumevanje (A) in poznavanje jezika (B) ob izhodiščnem besedilu Evalda Flisarja *Dvodomni svet* (Delo, 6. okt. 2010, str. 6), kandidati so pri tej izpitni poli dosegli v povprečju 76,33 odstotne točke.

Pri bralnem razumevanju (A) so kandidati v povprečju dosegli 16,33 točke od možnih 20, najnižje število doseženih točk je bilo 13, eden je dosegel vse možne točke (20). Uspešnost reševanja bralnega razumevanja je 82-odstotna (IT 0,82, lani IT 0,73). Od šestih nalog so kandidati pri štirih dosegli vse možne točke, drugo so reševali 33-odstotno uspešno (IT 0,33), šesto pa 67-odstotno (IT 0,67). Druga naloga zahteva prepoznavanje vsebine z logičnim povezovanjem podatkov v sobesedilu, šesto pa razlago metaforičnosti naslova v povezavi s tematiko besedila. Vse naloge zahtevajo odgovore esejskega tipa.

Pri poznavanju jezika (B) so kandidati v povprečju dosegli 32,67 točke od možnih 50 točk, uspešnost tega dela izpitne pole pa je 65-odstotna (IT 0,65, lani IT 0,69). Od 15 nalog je bila ena 100-odstotno rešena (IT 1,00), in sicer naloga, ki preverja ustrezne predložne zveze za izražanje prostorskih razmerij. Najslabše, a še vedno v zgornji polovici povprečja, so kandidati reševali prvo nalogo (IT 0,50), sedmo in trinajsto (IT 0,56) ter deseto nalogo (IT 0,58). Naloge preverjajo zmožnost tvorbe povedi iz pomenske podstave, rabe ustrezne oblike pridevniškega zaimka in razumevanja sporočil o besedah v slovarskem geselskem članku ter zmožnost tvorbe svojilnih pridevnikov. Rešitve ostalih nalog pa se uvrščajo na zgornji del povprečja, in sicer: deveta naloga z IT-jem 0,60, ki preverja poznavanje slovenske ustreznice za tujko, naloge z IT-jem 0,67: pretvorbe iz poročanega v premi govor (druga naloga), iz priredja v podredno in enostavno poved (tretja naloga), iz trdilne oblike povedi v nikalno (peta naloga); ustrezne sklonske oblike samostalnika (šesta in osma naloga), tvorjenje besed – glagola, pridevnika, samostalnika iz istega korena (enajsta naloga); določanje in pretvorba glagolskega vida (dvanajsta naloga) ter glagolsko vezavo (petnajsta naloga); naloga z IT-jem 0,78 pa je preverjala stavčnočlensko rabo samostalnika (četrta naloga).

Druga izpitna pola preverja slušno razumevanje, v spomladanskem izpitnem roku SM 2012 je to preverjala ob avtentičnem besedilu – pogovoru o zasvojenosti z internetom. Druga izpitna pola je vsebovala devet nalog, z možnimi 20 točkami, v povprečju so jih kandidati dosegli 15,67, uspešnost reševanja pa je bila 78-odstotna (lani IT 0,75). Pet nalog je bilo rešenih 100-odstotno (IT 1,00), te naloge preverjajo besedilno vrsto (druga naloga) govorjenega besedila, temo (tretja naloga), namen oddaje (četrta naloga), povzetek dogodka (sedma) in povedane informacije (osma naloga). Prva naloga je pri reševanju dosegla IT 0,83, preverjala pa je razumevanje oz. pomnjenje povedanih podatkov, prav tako peta naloga z IT-jem 0,89 in šesta z IT-jem 0,67. Najslabše je bila reševana deveta naloga, IT 0,33, ki je preverjala kandidatovo zmožnost vrednotenja pravilne uporabe socialne zvrsti jezika v konkretnem govornem položaju, ki ga je predstavljajo avtentično govorjeno besedilo.

Tretja izpitna pola preverja kandidatovo zmožnost pisanja esejskega besedila (400 do 600 besed) na literarno temo zgodb Džehenem Dušana Čatra z naslovom *Kulturna heterogenost v pripovedih Džehenem*.

Uspešnost tretje izpitne pole je 69-odstotna (IT 0,6952, lani IT 0,70), od možnih 35 točk so kandidati zbrali povprečno 24,33 točk. Pri ocenjevanju vsebine sta bili najslabše ocenjeni postavki, ki preverjata kandidatovo poznavanje povezanosti zgodb v strukturo zbirke (IT,56), in izvornost obravnavanja teme (IT 0,58). Sicer so kandidati uspešno predstavili kratek povzetek vsebine zbirke (po izbiri treh zgodb, 0,97) in obravnavanje literarnih oseb, primerjanje njihovih zgodb (0,83), njihovo vključevanje v novo okolje, kulturo (IT 0,88), njihove dileme in ohranjanje svoje primarne kulture (IT 0,89), kandidatovo ovrednotenje takega obnašanja lit. oseb in pojavov sobivanja različnih kultur (IT 0,79). Postavke znotraj zahteve »slog« so dosegle IT 0,83 (natančnost poimenovanja), 0,75 (zaradi redundantnosti v izražanju) in 0,67 zaradi pogoste rabe pogovornih struktur. Najslabše so bili kandidati ocenjeni pri

jeziku, in sicer zaradi ponavljajočih napak pri rabi vejice, glagolske vezave, samostalniškega sklona in besednega reda (IT 0,14).

Ustni del izpita je bil uspešnejši (IT 0, 98) kot lani (IT 0,65), od 20 možnih točk so kandidati v povprečju zbrali 19,67. Na letošnji maturi je bilo največ novosti prav pri ustnem delu izpita, bolj kot doslej se je preverjalo ustreznost komunikacije pri utemeljevanju in razlaganju v odgovorih na vprašanja ter pri izbiri ustreznih izraznih sredstev, glede na govorni položaj.

Korelacija med notranjo in zunanjo oceno je 0, 91.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Govorimo le o treh kandidatih. Ti pa so pokazali najhujše napake pri rabi jezika v esejskem besedilu. Nekatere jezikovne teme so v prvi izpitni poli v izločenem kontekstu (ob enem primeru povedi, kjer se je z rabo preverjalo teoretično poznavanje) sicer uspešno reševali (npr. sklon samostalnika, glagolska vezava, tudi besedni red pri pretvorbah), a pri tvorbi koherentnega daljšega besedila se izkaže, da jezikovna poglavja iz slovenskega jezika še niso dovolj trdno usvojena, da bi jih lahko uporabljali spontano.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

V celoti so kandidati reševali vse tri izpitne pole nadpovprečno, njihovi odgovori so kazali, da zahteve in smer preverjanja nalog razumejo. Več je bilo nalog, ki je preverjalo višje taksonomske ravni.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Zunanje ocenjevanje je potekalo gladko, po ustaljenem načinu. Tretja izpitna pola je bila ocenjena dvakrat.

5.2 Ugovori na oceno in na način izračuna izpitne ocene

Na oceno se je pritožil en kandidat, a se mu po ugovoru prej pridobljene točke niso spremenile.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

V spomladanskem izpitnem roku SM 2012 iz slovenščine kot drugega jezika v Slovenski Istri so izpit opravljali trije kandidati in bili nadpovprečno uspešni; pri bralnem razumevanju (prva izpitna pola – A) 82-odstotno, kar pomeni boljši uspeh od lanskega (lani IT 0,73), pri poznavanju jezika (prva izpitna pola – B) 65-odstotno, nekoliko slabše kakor lani (lani IT 0,69); pri preverjanju slušnega razumevanja (druga izpitna pola) 78-odstotno, bolje kakor lani (lani IT 0,75) in pri tvorbi daljšega esejskega besedila (400 do 600 besed, tretja izpitna pola) 70-odstotno, kar pomeni enak uspeh kakor lani (lani IT 0,70).

Najslabše so kandidati reševali naloge, ki preverjajo zmožnost tvorbe povedi iz pomenske podstave, rabe ustrezne oblike pridevniškega zaimka in razumevanja sporočil o besedah v slovarkem geselskem članku ter zmožnost tvorbe svojilnih pridevnikov. Tudi pri tretji izpitni poli so bili najmanj uspešni pri dokazovanju rabe jezikovnih zmožnosti, in sicer tudi pri jezikovnih temah, ki so jih v prvi poli dobro reševali. Napake so se pogosto pojavljale pri rabi vejice, glagolske vezave, samostalniškega sklona in besednega reda. Ta tip napak se pojavlja že vsa leta, kar kaže na težave kandidatov pri premagovanju različnosti v slovenščini primerjalno z njihovo materinščino – italijanščino.

Ustni del izpita je najuspešnejši, IT 0,98 (lani IT 0,65), kar kaže na dobro pripravljenost kandidatov in »življenjskost« ustnih vprašanj, ki so pri maturi 2012 prinesla največ novosti prav pri preverjanju sporazumevalnih zmožnosti kandidatov v specifičnem govornem položaju iz tem iz jezika in literature.

Povratna informacija s šol je bila, da so kandidati pri ustnem delu izpita radi odgovarjali na vprašanja, ker so spraševala po uporabnih in življenjskih stvareh v zvezi z jezikom in literaturo.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpit splošne mature 2012 prinaša nekaj novosti: pri prvi izpitni poli se v drugem delu ne preverja več tvorbe krajše besedilne vrste, ker se te zmožnosti tako preverjajo že v tretji izpitni poli, pri ustnih izpitih pa je spremenjen princip ocenjevanja, in sicer s preverjanja pretežno reproduktivnega znanja se je prešlo na preverjanje interpretacije neznanega literarnega besedila in preverjanje besedilne rabe jezikovnih tem ob preverjanju sporazumevalnih zmožnosti kandidatov v specifičnem govornem položaju.

Po ocenjevanju in uspehu sodeč, so bile izpitne pole kvalitetno pripravljene.

6.3 Druge ugotovitve
